

efter hvad der oven for er udviklet, ingen Grund til at antage, at Udgiften til Arbejds løn ved et Skibs Bygning er væsentlig forskjellig paa Orlogsværftet fra, hvad den er paa et privat Værft; thi vel er Arbejdstiden paa Orlogsværftet ca. 20 pCt. kortere end paa Indlandets private Værfter, men der haves til Gengæld paa Orlogsværftet en mere effektiv Kontrol med Arbejderne, da der findes flere tilsynsførende. Det er derfor rimeligt at antage, at Prisforskellen for hele Bygningens Vedkommende ikke er stor.

I Henhold til, hvad der oven for er fremsført, mener jeg derfor som Svar paa det første Spørgsmaal at kunne udtale, at det ikke vilde have medført nogen væsentlig Forskel paa Beføstningen ved de siden 1880 byggede Skibe, om de vare byggede paa privat Værft i Steden for paa Orlogsværftet, og den eventuelle Forskel vilde rimeligvis have været i Orlogsværftets FAVOR.

Det er ikke alene ved Bygningen af ny Skibe, at Beføstningen synes at stille sig gunstig for Orlogsværftet sammenlignet med private Værfter; betragter man nemlig en enkelt Del, saasom Maskinarbejde, der er en Sag af betydeligt Omfang, vil man erholde et endnu gunstigere Resultat for Orlogsværftets Vedkommende. Dette vil fremgaa af en Sammenligning mellem Beføstningen af de paa Orlogsværftet forfærdigede Maskiner og Maskiner af samme Type, leverede af private Fabrikanter. Denne Sammenligning er optaget i medfølgende Bilag Nr. 2, hvoraf det vil ses, at der ved at sammenligne ensartede Maskiner, byggede dels paa privat Værft og dels paa Orlogsværftet, kan regnes at være opnaaet en Besparelse paa indtil ca. 33 pCt. i et enkelt Tilfælde ved, at en Maskine er bygget paa Orlogsværftet i Steden for hos en privat Fabrikant.

Endvidere skal det anføres, at Maskinerne til Sletterhage Fyr ere forfærdigede paa Orlogsværftet sidste Aar for en Beføstning af 25,000 Kr. Fyrdirektøren havde forud indhentet Tilbud fra nogle private Maskinværksteder, og det laveste Tilbud, der var indkommet, lød paa 29,900 Kr., altsaa ca. 5,000 Kr. mere end Orlogsværftets Pris.

Grunden til, at Maskinværkstedet paa Orlogsværftet kan levere saa billigt Arbejde, er den, at Værkstedet i de senere Aar er blevet forsynet med en Del fortrinlige, moderne Værktøjsmaskiner, hvis Anskaffelsessum ikke er baaren af Beføstningen ved de forfærdigede Skibs-Maskiner, saaledes som Tilfældet maa være hos private Fabrikanter, og ved disse Værktøjsmaskiner er der bleven uddannet en meget øvet Stab af Haandværkere.

Det andet Spørgsmaal, som er stillet, lyder som følger:

Svilke Besparelser vilde kunne foretages paa Værftet, naar dette indskrænkedes til et Reparationsværft.

Det er formentlig ikke Meningen med dette Spørgsmaal, at al Nybygning af Orlogsskibe skulde flyttes fra Værftet til private Værksteder, da dette vilde medføre meget betydelige Ulemper, som nedenfor skulle omtales. Der findes heller ikke andre Steder noget Orlogsværft af Betydning, som kun er et Reparationsværft. I de fleste Lande bygges den væsentligste Del af de paa det ordinære Budget bevilgede ny Skibe paa Orlogsværfterne, medens de ekstraordinært bevilgede Skibe for største Delen bygges paa private Værfter. Selv i Sverige, hvor al Nybygning kun bevilges ekstraordinært, og hvor man er gaaet videst af omtrent alle Lande i Europa i Retning af at benytte private Værfter, bygges dog de fleste mindre Skibe, saasom Kanonbaade, Minebaade og Torpedobaade, paa Orlogsværfterne.

For imidlertid at bringe Svaret i Overensstemmelse med det stillede Spørgsmaal, gaas der i efterfølgende Fremstilling ud fra, at al Nybygning af Skibe m. m. forlægges fra Orlogsværftet til private Værfter.

Den Besparelse, som herved kan opnaas, er angivet paa medfølgende Bilag Nr. 3, og til Forstaaelsen heraf vil det være den bedste Maade, at gennemgaa Orlogsværftets Driftsplan og undersøge for hver Kontos Vedkommende, hvad der kan spares.

Til dette Formaal medfølger som Bilag Nr. 4 Driftsplanen for indeværende Finansaar. Ved at gennemgaa denne kommer man til følgende Resultat: